

Dosarul nr. 2ra-2397/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. Iu. Potînga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Iu. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru)

DECIZIE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Hlopețchi Igor Pavel și avocatul Hlopețchi Igor Igor,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva lui Hlopețchi Igor, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Bănărescu Anatolie și Trezoreria Teritorială Chișinău a Ministerului Finanțelor cu privire la încasarea sumei,
împotriva deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 12 martie 2015, Inspectoratul General al Poliției al MAI s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Hlopețchi Igor, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Bănărescu Anatolie și Trezoreria Teritorială Chișinău a Ministerului Finanțelor solicitând încasarea din contul lui Igor Hlopețchi în beneficiul Inspectoratului General al Poliției al MAI a sumei de 32837,10 lei, ce constituie suma achitată în cuantum dublu prin intermediul executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu conform hotărârii din 08 octombrie 2013 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 04 iunie 2013 Igor Hlopețchi s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Inspectoratului General al Poliției cu privire la obligarea ultimilor să-i achite salariul neprimit, a penalităților de reținere nemotivată începând cu 05 martie 2013, în cuantum de 0,2% pentru fiecare zi de întârziere rezultând din suma datorată; încasarea din contul Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul său a sumei de 30000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

Reclamantul a invocat că prin hotărârea din 08.10.2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la Inspectoratul General al Poliției în beneficiul lui Igor Hlopețchi a sumei de 37767,80 de lei cu titlu de salariu, a penalității de întârziere în sumă de 7072,07 de lei și a sumei

de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată. Hotărârea a fost menținută prin decizia din 05 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău și prin încheierea din 03.09.2014 a Curții Supreme de Justiție. La 24 octombrie 2013 Igor Hlopețchi a primit contra semnătură suma de 5269,95 de lei, fapt confirmat prin dispoziția de plată nr. 28.

Reclamantul a menționat că la 07 aprilie 2014 executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, la cererea creditorului, prin încheierea nr. 056-435/14 a primit pentru executare documentul executoriu nr. 3CA-1698/13 din 08.10.2013, emis de Judecătoria Centru, mun. Chișinău și a intentat procedura de executare a acestui document, iar la 30.04.2014 a dispus executarea silită. La 03 octombrie 2014, în baza ordinului de plată nr. 305 hotărârea a fost executată parțial și Inspectoratul de Poliție Buiucani al DP mun. Chișinău a IGP a transferat pe contul de card al pârâtului suma de 27567,15 lei. Deci, s-a reținut faptul că la data de 03.10.2014 documentul executoriu nr. 3c/a-1698/13 din 08.10.2013, emis de Judecătoria Centru mun. Chișinău a fost executat parțial, fiindu-i achitat pârâtului suma totală de 32837,10 lei, suma restantă constituind 15002,77 de lei.

Reclamantul a afirmat că pârâtul a ignorat faptul că a primit deja pe contul său o parte din suma încasată în baza hotărârii judecătorești indicate supra și executorul judecătoresc, exercitând cu rea-credință drepturile sale conferite de lege, la 28.11.2014 a prezentat la Direcția Trezoreria Teritorială Chișinău a Ministerului Finanțelor pentru executare ordinul incaso nr. 79 din 25.11.2014, în sumă totală de 47839,87 de lei, fără a scădea suma transferată anterior pe contul pârâtului de către reclamant și anume suma în mărime de 32837,10 de lei. La 02 decembrie 2014, ordinul incaso sus menționat a fost executat integral de către Trezoreria Teritorială Chișinău, fapt despre care reclamantul a fost informat de către șeful Direcției Trezoreria Teritorială Chișinău a Ministerului Finanțelor, Inga Drobițchii, la 09.12.2014, prin scrisoarea sub numărul 24/5-7/547 din 02.12.2014.

Reclamantul a mai comunicat că la 24.12.2014, în adresa Colegiului disciplinar al executorilor judecătorești pe lângă Ministerul Justiției a fost remisă o solicitare de intentare a procedurii disciplinare în privința stabilirii legalității/ilegalității acțiunilor executorului judecătoresc cu privire la procedura de executare a documentului executoriu nr. 3CA-1698/13 din 08.10.2013 emis de Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

Inspectoratul General al Poliției al MAI, la 30 decembrie 2014, a somat pârâtul referitor la restituirea benevolă și imediată a sumei achitate în quantum dublu și anume în mărime de 32837,10 lei, însă până la momentul adresării în instanța de judecată pârâtul nu și-a onorat obligațiunea și nu a prezentat motivele refuzului.

Prin hotărârea din 27 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată a fost admisă integral; s-a încasat din contul lui Igor Hlopețchi în beneficiul Inspectoratului General al Poliției al MAI suma de 32837,10 lei, cu titlu de sumă bănească achitată în quantum dublu la stingerea datoriei; s-a încasat din contul lui Igor Hlopețchi în beneficiul statului suma de 985,11 lei, cu titlu de taxă de stat restantă pentru care reclamantul a fost scutit la depunerea acțiunii.

Prin decizia din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Igor Hlopețchi și a fost menținută hotărârea din 27 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 06 septembrie 2018, Hlopețchi Igor Pavel și avocatul Hlopețchi Igor Igor au declarat recurs împotriva deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii din 27 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, cu pronunțarea unei noi decizii sub formă de încheiere prin care să fie dispusă încetarea procesului la acțiunea depusă de Inspectoratul General al Poliției către Igor Hlopețchi, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu și Trezoreria Teritorială Chișinău a Ministerului Finanțelor cu privire la încasarea sumei, conform art. 265 alin. (1) lit. h) CPC, pe motiv că cererea de chemare în judecată este depusă de un organ, o organizație sau o persoană în vederea apărării drepturilor, libertăților sau intereselor legitime ale unei alte persoane fără ca prezentul cod sau o altă lege să le confere acest drept sau scoaterea cererii de pe rol conform art. 267 lit. a) CPC, pe motiv că reclamantul nu a respectat procedura, prevăzută prin lege sau prin contractul părților, de soluționare prealabilă a pricinii pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere. În subsidiar, recurentul a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei hotărâri prin care cauza civilă să fie transmisă la rejudecare în instanța de fond.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au o importanță pentru soluționarea cauzei și a aplicat eronat normele dreptului procedural și material, nu a aplicat o norma juridică care trebuia să fie aplicată și anume a art. 148 din Codul muncii.

Recurentul a indicat că luând în considerare obiectul litigiului în cauză și anume încasarea sumei achitate cu titlu de salariu, precum și faptul că Igor Hlopețchi este angajat al intimatului - Inspectoratul General al Poliției, între ei persistă raporturi de muncă, ceea ce duce spre o concluzie indubitabilă că, în speță, urmează a fi aplicate prevederile Codului muncii, ce reglementează de fapt raporturile de muncă dintre salariat și angajator. În asemenea împrejurări, recurentul conchide că intimatul nu are temei juridic suficient pentru urmărirea salariului pretins plătit în plus, or din poziția procesuală a Inspectoratului General al Poliției se constată o presupusă ilegalitate a acțiunilor executorului judecătoresc legată de aplicarea exigențelor Codului de executare, deși acestea nu au fost niciodată declarate ilegale de către instanța împuternicită cu verificarea legalității acțiunilor executorului judecătoresc, ci din contra legalitatea lor a fost verificată de o instanță legal constituită, care le-a recunoscut ca fiind legale.

Recurentul a specificat și faptul că raționamentul instanțelor ierarhic inferioare precum că, în temeiul legislației civile art. 514, 572 și 575 Cod civil, Inspectoratul General al Poliției poate solicita salariul achitat în plus, nu poate fi reținut, deoarece contravine prevederilor nominalizate care statuează că salariul plătit în plus nu poate fi urmărit. Drept consecință, se constată că concluziile instanței de fond și de apel sunt contrare legii, iar soluția pronunțată este ilegală rezultând din determinarea defectuoasă a legii aplicabile și a faptului aprecierii incorecte a probelor.

De asemenea, recurentul a subliniat că instanța de apel și-a argumentat poziția sa cu privire la capacitatea de exercițiu a IGP al MAI prin aplicarea art 12 alin. (1) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012, care statuează că, Inspectoratul General al Poliției este unitatea centrală de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova, reținând că această normă îi oferă dreptul reclamantului-intimat de a acționa în numele tuturor persoanelor

juridice cu bugete proprii, organe de conducere separate. Așadar, consideră necesar a învedera faptul că în speță se desprind particularitățile definitorii care identifică concluziile că Inspectoratul de Poliție Buiucani și Inspectoratul General al Poliției reprezintă două entități juridice distincte care se bucură de autoadministrare financiară. În contextul dat, recurentul a precizat că din momentul în care Inspectoratul General al Poliției și instectoratele teritoriale reprezintă două entități juridice distincte și pe cale de consecință au atribuții și surse de finanțare diferite, debitor sau creditor al obligației pecuniare este entitatea care admite faptul generator de efecte juridice la momentul înaintării acțiunii în modul prevăzut de lege.

Recurentul a mai menționat că Inspectoratul General al Poliției, prin intermediul organelor de conducere, a înaintat o acțiune în vederea apărării drepturilor subiective ale Inspectoratului de Poliție Buiucani mun. Chișinău, fără ca legea să prevadă o astfel de împuternicire de subrogare în drepturi procedurale sau să dețină o procură eliberată în modul prevăzut de legislația civilă. În referința depusă în fața instanței de fond, reclamantul alături de avocatul său au indicat că cererea de chemare în judecată este depusă de o persoană neîmputernicită, în vederea apărării drepturilor unei alte persoane. Or, IP Buiucani dacă consideră că a făcut o serie de transferuri la conturile unei persoane, poate în mod individual să-și apere drepturile pe cale judecătorească, nefiind necesar concursul Inspectoratului General al Poliției. La caz, din analiza materialelor cauzei se reține că Igor Hlopețchi a invocat acest fapt atât în fața jurisdicției de fond, cât și în fața instanței de apel, însă o soluționare a chestiunii date nu există, din contra la pct. 45 din decizia contestată instanța se referă doar la scoaterea de pe rol, fără a tranșa chestiunea legată de încetarea procesului.

Recurentul a accentuat că din analiza dispozițiilor de plată prezentate de Inspectoratul General al Poliției și anume dispoziția nr. 28 prin care pârâtului ipotetic i-a fost eliberată în numerar suma de 5169,95 de lei, în contextul executării documentului executoriu prenotat este bazată pe presupuneri și insinuări, fără să fie aduse argumente plauzibile care să fundamenteze aserțiunile reclamantului în condițiile art. 118 Cod de procedură civilă, că anume în documentul executoriu nr. 3CA-1698/13 își are izvorul această sumă. Mai mult, instanța de fond nu a verificat dacă există un act juridic de împuternicire a IGP al MAI de a semna și depune cererea de chemare în judecată în interesele IP Buiucani, eliberat de organele de conducere ale ultimului. Astfel, conform art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța va scoate cererea de pe rol în situația în care reclamantul nu a respectat procedura prevăzută prin lege sau prin contractual părților, de soluționare prealabilă a pricinii pe cale extrajudiciară. La caz, reclamantul-intimat printr-o presupusă scrisoare care nici nu era intitulată ca cerere prealabilă a relatat despre un presupus ordin incaso emis de executorul judecătorec George Boțan care ipotetic a fost executat în folosul pârâtului-recurent. Prin urmare reclamantul nu putea pretinde stingerea benevolă a datoriei care *de facto* nu exista. Această conduită a reclamantului nu relevă altceva decât un uz cu rea-credință de drepturile procedurale consacrate în legislația procesual-civilă. Astfel, se impune concluzia că în presupusa cerere prealabilă, reclamantul a reflectat niște temeieri de fapt și de drept care nu au conexiune cu prezentul litigiu, ceea ce denotă faptul că procedura extrajudiciară de soluționare a litigiului nu a fost respectată, iar IGP al MAI în prezent nu face altceva decât să încerce să camufleze nerespectarea procedurii prealabile.

Recurentul a declarat că neglijând faptul că norma de la art. 1389 Cod civil nu poate să fie aplicată în litigiile de muncă fiindcă există o lege specială și anume art. 148 alin. (5) din Codul muncii, atât instanța de apel, cât și instanța de fond au soluționat greșit conflictul dintre o lege generală (Codul civil) și o lege specială (Codul muncii) încălcând astfel prevederile art. 6 alin. (3) al Legii cu privire la actele legislative nr. 780 din 27 decembrie 2001 (în vigoare la momentul judecării cauzei), care stabilește că, actul legislativ special cuprinde norme juridice aplicabile în exclusivitate unor categorii de raporturi sociale sau subiecte strict determinate prin derogare de la regula generală. În caz de divergență între o normă a actului legislativ general și o normă a actului legislativ special cu aceeași forță juridică, se aplică norma actului legislativ special. Mai mult, instanța de apel a interpretat eronat art. 1389 alin. (3) lit. b) din Codul civil care stabilește că, pretenția de restituire este exclusă dacă acceptantul va dovedi că prestatorul știa despre inexistența obligației, dar a executat totuși prestația. În acest mod, instanța de fond a realizat o analogie a dreptului, operând cu instituția îngodășirii fără justă cauză în litigiile de muncă, în virtutea faptului existenței unei norme speciale în această materie și anume art. 148 alin. (5) din Codul muncii.

La fel, recurentul a relatat că instanța a aplicat eronat instituția analogiei legii prin verificarea legalității acțiunilor executorului judecătoresc și punerea la îndoială a unor circumstanțe care nu pot fi puse în discuție și se bucură de autoritatea lucrului judecat. Totodată, art. 66 alin. (2) din Codul de executare, prevede că, încheierea executorului judecătoresc este executorie de drept din momentul emiterii și poate fi contestată în termen de 10 zile de la data comunicării în instanța de judecată în a cărei rază teritorială biroul executorului judecătoresc își are sediul sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc, dacă legea nu prevede altfel. Contestarea încheierilor executorului judecătoresc nu poate fi temei de suspendare a executării, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul cod. La acest segment, recurentul menționează că în speță reclamantul-intimat își exprimă dezacordul cu acțiunile executorului judecătoresc, însă o hotărâre de declarare ca fiind ilegale acțiunile executorului judecătoresc nu există, ci din contra în speță există o hotărâre irevocabilă pronunțată la 04 noiembrie 2014 de Curtea de Apel Chișinău dosar nr. 2r-2374/14, care reconfirmă legalitatea acțiunilor și a încheierii executorului judecătoresc. Așadar, instanța de fond a admis o încălcare procedurală vădită prin care a pus la îndoială faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, admitând derogări de la prevederile art. 123 alin. (2) CPC. Principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești cere că nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. În acest sens, recurentul a notat că legislația execuțională oferă un remediu eficient de a contesta actele executorului judecătoresc. La caz, însă, Inspectoratul General al Poliției a ocolit această cale și a decis să meargă împotriva creditorului urmărit în procedura generală.

Mai mult, menționează că reclamantul nu a invocat nicio probă plauzibilă care să demonstreze că sursele bănești au ajuns la pârât și acesta a avut posibilitatea reală de a exercita efectiv atributele dreptului său de proprietate asupra acestora. Mai mult ca atât, debitorul în persoana reclamantului – Inspectoratul General al Poliției al MAI nu a informat executorul judecătoresc despre presupusa executare parțială a documentului

executoriu, la conciliere nu s-a prezentat și nici nu a prezentat anumite înscrisuri pertinente care ar demonstra ipotetic executarea hotărârii judecătorești, ceea ce demonstrează repetat atitudinea satisfăcătoare a IGP al MAI și faptul că acesta nici nu a executat parțial documentul executoriu, nici nu și-a dat interesul față de mersul procedurii de executare și informarea executorului judecătorec despre presupusa stingere parțială a datoriei.

Cu referire la ordinul incaso din 25 noiembrie 2014 anexat la cererea de chemare în judecată acesta nu demonstrează că sumele bănești au ajuns în contul reclamantului, or, din conținutul conturilor bancare indicate rezultă că beneficiar al încasărilor este o altă persoană decât pârâtul. Mai mult, se reține că atunci când se invocă afectarea drepturilor unei alte persoane urmează să fie constatat dacă persoana care nu a fost implicată în proces, la caz - Inspectoratul de Poliție Buiucani este subiect al raportului material litigios. În acest sens urmează a fi prezentate probe pertinente și concludente, iar instanța urmează să constate că prin hotărârea supusă contestării, persoanei neimplicate în proces, i-au fost încălcate aceste drepturi. În aceste împrejurări, se pretinde că suma revendicată prin cererea de chemare în judecată a fost transferată anume de către Inspectoratul de Poliție Buiucani. Judecătoria Râșcani mun. Chișinău în faza pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare nu a soluționat problema intervenirii în proces a coreclamanților, copârâților, intervenienților. Prin neantrenarea în proces a Inspectoratului de Poliție Buiucani s-a încălcat dreptul acestuia la un proces echitabil. Mai mult, în speță nu există un act juridic civil de substituție a creditorului.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 24 aprilie 2018.

Materialele cauzei atestă că decizia contestată a fost recepționată de către recurent la 06 iulie 2018, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal (f.d. 180).

Astfel, recursul declarat la data de 06 septembrie 2018 de către Hlopețchi Igor Pavel și avocatul Hlopețchi Igor Igor este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 21 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Hlopețchi Igor Pavel și avocatul Hlopețchi Igor Igor și va casa decizia instanței de

apel și hotărârea primei instanțe și va pronunța o nouă hotărâre de respingere a acțiunii, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Aliniatul (4) al aceluiași articol prevede că, săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din materialele cauzei rezultă că Inspectoratul General al Poliției al MAI prin cererea de chemare în judecată adresată lui Igor Hlopețchi, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Bănărescu Anatolie și Trezoreria Teritorială Chișinău a Ministerului Finanțelor a solicitat încasarea din contul lui Igor Hlopețchi în beneficiul Inspectoratului General al Poliției al MAI a sumei de 32837,10 lei, ce constituie suma achitată în cuantum dublu prin intermediul executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu conform hotărârii din 08 octombrie 2013 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău.

Judecând cauza prima instanță, prin hotărârea din 27 septembrie 2017, a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției al MAI; a încasat din contul lui Igor Hlopețchi în beneficiul Inspectoratului General al Poliției al MAI suma de 32837,10 lei, cu titlu de sumă bănească achitată în cuantum dublu la stingerea datoriei; a încasat din contul lui Igor Hlopețchi în beneficiul statului suma de 985,11 lei, cu titlu de taxă de stat restantă pentru care reclamantul a fost scutit la depunerea acțiunii, soluție ce a fost menținută de către instanța de apel prin decizia din 24 aprilie 2018.

Considerând ilegală decizia pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău, la 06 septembrie 2018, Hlopețchi Igor Pavel și avocatul Hlopețchi Igor Igor au contestat-o cu recurs invocând că instanța de apel la judecarea cuzei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Colegiul cerertând materialele cauzei în raport cu argumentele invocate de către recurent ajunge la concluzia că precizările făcute de Igor Hlopețchi în recursul declarat sunt întemeiate și justifică aplicarea eronată de către instanța de apel și prima instanță a normelor de drept material la examinarea cauzei, rezultând din motivele ce succend.

Instanțele de judecată la examinarea cauzei au constatat că la 04 iunie 2013 Igor Hlopețchi s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Inspectoratului General al Poliției privind încasarea salariului, a penalității, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată;

Prin hotărârea din 08 octombrie 2013, nr. 3c/a-1698/13, a Judecătoriei Centru mun. Chișinău s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Igor Hlopețchi; s-a încasat din contul pârâtului Inspectoratul General al Poliției în beneficiul lui Hlopețchi Igor salariul în mărime de 37767, 80 de lei și penalitatea în mărime de 7072,07 lei; s-au încasat din contul pârâtului Inspectoratul General al Poliției în beneficiul lui Igor Hlopețchi cheltuielile de judecată în mărime de 3000 de lei; în rest, acțiunea înaintată de Igor Hlopețchi s-a respins ca neîntemeiată (f. d. 8).

Prin dispoziția nr. 34/2-H-2380/13 din 22 octombrie 2013, Inspectoratul de Poliție Buiucani mun. Chișinău a primit spre executare, în temeiul art. 256 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău, nr. 3CA-1698/13 din 08.10.2013 în partea ce se referă la achitarea unui salariu mediu lui Igor Hlopețchi (f.d. 52).

Prin dispoziția de plată nr. 28 din 24.10.2013 lui Igor Hlopețchi i-a fost achitată suma de 5269,95 de lei. (f.d. 13)

La 05 martie 2014, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia sa, a respins apelurile declarate de Igor Hlopețchi și Inspectoratul General al Poliției al MAI și a menținut în vigoare hotărârea din 08 octombrie 2013, nr. 3c/a-1698/13, a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, iar la 03 septembrie 2014, Curtea Supremă de Justiție, prin încheierea irevocabilă, a considerat inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al MAI.

La 07 aprilie 2014, Hlopețchi Igor a prezentat spre executare documentul executoriu nr. 3ca-1698/13 emis de către Judecătoria Centru, mun. Chișinău la 08 octombrie 2013, iar prin încheierea executorului judecătoresc Alexeenco Olga nr. 056-435/2014 din 07.04.2014 s-a dispus primirea și intentarea procedurii de executare a documentului executoriu nominalizat.

Prin încheierea executorului judecătoresc Bănărescu Anatolie nr. 056-435/14 din 30.04.2014 a fost dispusă declanșarea executării silite în legătură cu neexecutarea benevolă a documentului executoriu nr. 3ca-1698/13 din 08 octombrie 2013.

Prin ordinul de plată nr. 305 din 03 octombrie 2014 IP Buiucani a transferat în beneficiul lui Igor Hlopețchi suma de 27567,15 lei, destinația plății - suma adjudecată conform documentului executoriu încheiere nr. 3ra-839/14 din 03.09.2014. (f. d. 14)

La 28 noiembrie 2014 executorul judecătoresc a prezentat Trezoreriei Teritoriale Chișinău spre executare ordinul incaso nr. 79 din 25 noiembrie 2014 de încasare din contul Inspectoratului General al Poliției al MAI în beneficiul lui Igor Hlopețchi a sumei totale de 47839,87 de lei, în vederea executării hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 08 octombrie 2013.

Ordinul incaso nr. 79 din 25 noiembrie 2014 a fost executat la 02 decembrie 2014 prin transferarea sumei de 47839,87 de lei din contul Inspectoratului General al Poliției al MAI în contul executorului judecătoresc Bănărescu Anatolie. (f.d.16)

La data de 05 decembrie 2014 Igor Hlopețchi a ridicat prin delegația nr. 115 suma în mărime de 47839,87 de lei de la contul curent special al executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu (f.d. 74).

Instanțele de judecată cercetând materialele cauzei au constatat că, deși Igor Hlopețchi nu a recunoscut pretențiile formulate împotriva sa, acesta nu a probat temeiul legal de obținere a sumei pretinse de reclamantul Inspectoratul General al Poliției al MAI în cuantum de 32837,10 lei, or din conținutul documentului executoriu suma

totală care urma a fi încasată constituie 47839,87 de lei, pe când actele cauzei denotă încasarea totală a sumei de 80676,97 de lei, ceea ce demonstrează că Igor Hlopețchi a pretins la încasarea unei sume ce a fost achitată dublu în cadrul procedurii de executare în temeiul unui document executoriu și nicidecum salariul plătit în plus salariatului de către angajator.

În consecință, instanțele naționale au concluzionat asupra admiterii cererii de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției al MAI, ori, obiect al examinării îl reprezintă încasarea sumelor achitate în plus pârâtului prin prisma normelor ce reglementează instituția îmbogățirii fără justă cauză.

Colegiul verificând, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi, consideră că soluția adoptată de către instanțele ierarhic inferioare este neîntemeiată și nu poate fi menținută de către instanța de recurs, din următoarele considerente.

Conform art. 12 alin. (1) al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012, Inspectoratul General al Poliției este unitatea centrală de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 14 alin. (1) al aceleiași Legi prevede că, în vederea îndeplinirii atribuțiilor specifice Poliției, prin ordinul ministrului afacerilor interne, la propunerea șefului Inspectoratului General al Poliției, se înființează subdiviziuni specializate. Subdiviziunile specializate sînt unități ale Poliției de competență teritorială generală, subordonate Inspectoratului General al Poliției, care pot crea servicii publice desconcentrate și se instituie conform specificului unor sectoare și direcții concrete de activitate. (2) Prin ordinul ministrului afacerilor interne se înființează subdiviziunea specializată a Poliției, care va avea calitatea de organ de urmărire penală. (4) Structura și regulamentele de activitate a subdiviziunilor specializate se aprobă de către ministrul afacerilor interne.

Conform art. 15 alin. (1) al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012, poliția se organizează în subdiviziuni teritoriale – unități ale Poliției cu personalitate juridică, de competență teritorială corespunzător împărțirii administrativ-teritoriale a țării, subordonate Inspectoratului General al Poliției, care sînt amplasate și își desfășoară activitatea în teritoriul unității administrativ-teritoriale în baza regulamentelor de organizare și funcționare aprobate de șeful Inspectoratului General al Poliției. (2) În municipiul Chișinău și în UTA Găgăuzia se organizează și funcționează direcții de poliție. (3) În cadrul Direcției de Poliție a municipiului Chișinău se organizează și funcționează unități de poliție ale sectoarelor, secțiilor și serviciilor, corespunzător organizării administrativ-teritoriale a municipiului, în funcție de întinderea teritoriului, de numărul populației, de numărul și de importanța obiectivelor economice și sociale.

În contextul dat, Colegiul menționează că Inspectoratul General al Poliției al MAI depunând cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Hlopețchi a solicitat încasarea de la pârât a sumei în mărime de 32837,10 lei, ce constituie suma achitată în cuantum dublu prin intermediul executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu conform hotărârii din 08 octombrie 2013 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău.

La caz, Colegiul indică că suma solicitată de către reclamant a fost achitată de către Inspectoratul de Poliție Buiucani mun. Chișinău în baza ordinilor de plată nr. 305

din 03 octombrie 2014 și nr. 28 din 24.10.2013 și nu de către Inspectoratul General al Poliției al MAI. (f.d. 13-14)

Este de menționat că Inspectoratul de Poliție Buiucani mun. Chișinău și Inspectoratul General al Poliției reprezintă două entități juridice distincte care se bucură de autoadministrare financiară.

Astfel, din momentul în care Inspectoratul General al Poliției și inspectoratele teritoriale reprezintă două instituții distincte și pe cale de consecință au atribuții și surse de finanțare diferite, debitor sau creditor al obligației pecuniare este entitatea care admite faptul generator de efecte juridice la momentul înaintării acțiunii în modul prevăzut de lege.

În concluzie, se constată că debitorul-plătitor este persoana juridică cu denumirea de Inspectoratul de Poliție Buiucani și nicidecum nu Inspectoratul General al Poliției al MAI, care are calitatea de reclamant în prezenta speță.

Tot aici, este de remarcat că în condițiile când Inspectoratul de Poliție Buiucani mun. Chișinău ar considera că prin efectuarea transferurilor la conturile unei persoane fizice i-ar fi fost încălcate drepturile ce vizează suma revendicată prin cererea de chemare în judecată, poate în mod individual să-și apere drepturile pe cale juridică, nefiind necesar implicarea Inspectoratului General al Poliției al MAI.

Așadar, din motiv că Inspectoratul de Poliție Buiucani mun. Chișinău nu a înaintat anumite pretenții față de Igor Hlopețchi vizavi de transferurile efectuate, Inspectoratul General al Poliției al MAI nu poate pretinde la suma achitată de către Inspectoratul de Poliție Buiucani mun. Chișinău pe contul de card al lui Igor Hlopețchi, în condițiile când aceste transferuri au fost efectuate din bugetul Inspectoratului de Poliție Buiucani mun. Chișinău, care este o instituție juridică diferită, având propriul organ de conducere și un cont trezorerial separat față de reclamant.

În contextul dat, Colegiul menționează că argumentele recurentului sunt întemeiate și care urmează a fi admise, pe când pretențiile înaintate de către Inspectoratul General al Poliției al MAI în prezenta cauză nu au fost confirmate prin probe veridice și pertinente în vederea solicitării revendicării sumelor ce au fost achitate lui Igor Hlopețchi în mărime de 32837,10 lei.

Sub aspectul dat, Colegiul reține ca fiind relevante speței prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, care statuează că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În consecință, Colegiul consideră ca fiind irelevantă ipoteza instanțelor de judecată referitor la faptul că, deoarece reclamantul nu dispune de un alt mijloc juridic prin care și-ar putea recupera pierderea suferită, a admis acțiunea depusă de Inspectoratul General al Poliției al MAI în scopul restabilirii echilibrului patrimonial între părțile acestui raport juridic.

Colegiul subliniază că această concluzie derivă din faptul că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au elucidat pe deplin aspectele ce țin de prevederile care stabilesc drepturile și împuternicirile ale Inspectoratului General al Poliției al MAI față de Inspectoratul de Poliție Buiucani întru înaintarea unei astfel de acțiuni, în condițiile când aceste instituții sunt persoane juridice distincte ce au un organ de conducere diferit și dețin conturi trezoreriale separate.

Tot aici Colegiul menționează că reclamantul în acțiunea înaintată pretinde la suma de 32837,10 lei invocând un singur temei legal – art.1398 Cod civil, dar două circumstanțe diferite.

Astfel, reclamantul a pretins la suma de 32837,10 lei transferată în beneficiul pârâtului prin dispoziția de plată nr. 28 din 24.10.2013 (f.d.13) și ordinul de plată nr.305 din 03 octombrie 2014 (f.d.14).

Colegiul concluzionează că cerința reclamantului este neîntemeiată, deoarece sumele bănești au fost transferate de către Inspectoratul de Poliție Buiucani și nu de către reclamant. Respectiv, ultimul nu dispune de un anumit drept asupra mijloacelor bănești menționate și nici nu poate pretinde la restituirea acestora de către pârât.

Colegiul mai indică că, reclamantul a pretins la suma de 32837,10 lei rezultând și din faptul că conform hotărârii din 08 octombrie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău era obligat la plata sumei de 47839,87 de lei în beneficiul reclamantului. Însă, la punerea în executare a actului judecătoresc, executorul judecătoresc nu a luat în considerare că hotărârea judecătorească a fost deja executată parțial.

În raport cu această circumstanță invocată de către reclamant, Colegiul, de asemenea, consideră că acțiunea urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform materialelor cauzei, prin hotărârea din 08 octombrie 2013 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău s-a dispus încasarea de la Inspectoratul General al Poliției în beneficiul lui Igor Hlopețchi a sumei de 47839,87 de lei.

În vederea executării anume a acestei hotărâri judecătorești, de către executorul judecătoresc Bănărescu Anatolie, a fost emis ordinul incaso nr. 79 din 25 noiembrie 2014 care a fost executat la data de 02 decembrie 2014.

Astfel Colegiul constată că o altă sumă de bani decât cea indicată în hotărârea nr. 3-1689/13 nu a parvenit de la Inspectoratul General al Poliției la contul executorului judecătoresc Bănărescu Anatolie în vederea executării actului judecătoresc de dispoziție.

Mai mult ca atât, Colegiul reține că acțiunile executorului judecătoresc au fost verificate de către instanțele de judecată care au stabilit legalitatea și corectitudinea acestora.

Din considerentele expuse supra și pornind de la faptul că atât decizia instanței de apel, cât și hotărârea primei instanțe au fost adoptate ca rezultat al interpretării eronate a normelor de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat, va casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și va pronunța o nouă hotărâre de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției al MAI.

În conformitate cu art. 442, 445 alin.(1) lit. b), alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Hlopețchi Igor Pavel și avocatul Hlopețchi Igor Igor.

Se casează decizia din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 27 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului

Afacerilor Interne împotriva lui Hlopețchi Igor, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Bănărescu Anatolie și Trezoreria Teritorială Chișinău a Ministerului Finanțelor cu privire la încasarea sumei și se pronunță o hotărâre nouă prin care:

-se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne împotriva lui Hlopețchi Igor, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Bănărescu Anatolie și Trezoreria Teritorială Chișinău a Ministerului Finanțelor cu privire la încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic